

၃၁.- ပြည်တို့ကုန်ဆာနာဆောင်ရွက်ခြင်း
ပို့ဆောင်ရွက်မှု

ສາສນາ ສ່ວນມາກສອບໃຫ້ເຊື່ອວ່າຄວາມສຸກຫລືຄວາມ
ທັກຂອງມະບໍລິໄລກຣີນ໌ ເຖິງຈາກບັນດານຂອງພຣະບັນຍັນ
ເຈົ້າງານີພະຍອນ ແລະສຶກສັກສິດືອີງ ຖືກ. ໃນກາງພູກ
ສາສນາ ບໍ່ດີຖືພອນລົງຂອດເລີບແຕ່ຖືກນໍລືຂີດ. ທຸກສຶກຫຼຸກປ່າງ
ເດີດຂຶ້ນໃຫ້ຊີວິດ ດັວຍນິນມາຈາກການເທົ່າຂອງດົນຫັງ
ນັ້ນ. ທ່າດີໄດ້ຮັບຄວາມດີ ທ່າຊີ້ວິດໄດ້ກວາມຊີ້ວ ຈະຫຼືຈາກ
ບົນທີດົນທໍາໄວ້ບໍ່ໄດ້ຢັນຍັນຂາດ. ອີວິດຂອງດົນຂຶ້ນບໍ່ກັບການ
ກະທ່າຂອງດົນເອງ. ດົນເອງແຍ້ນຫຼັງສັງອະບາດດຂອງດົນເອງ
ບໍ່ມີໄປເຮັດໃຫ້ໄຟແມ່ນປ່າງໄດ້ ຄວາມບໍ່ບໍ່ຮີສຸດແຍ້ນຂອງສະ
ພາຍະດົນ ໃນຈະເຮັດໃຫ້ໃບບໍ່ບໍລິສຸດ ຫລືເສົາຫມອງປ່ອມນີ້ໄດ້.
ຈະເຮັດໄດ້ປ່າງຫລາຍ ກໍ່ມົງງບອກຫາງໃຫ້ໜັ້ນ ໝ່ອຮຸກຫາງ
ແລວດອ້າດົນດາມທາງນັ້ນ ບັນກ່ຈະເດີດຂຶ້ນ.

ຈິງປຸ່າວພຸດນີ້ກວມເຕືອນໃນພະລັນຈະກັບ ແຮ້
ປະກາດວ່າຂໍ້ເຖິງພະຍຸດ ພະທັນ ພະສົງ ວ່າຜູ້ທີ່
ແຫຼັງທີ່ຮະລິກ. ດີໃນແງ່ຂອງການປະດິບຫັນນີ້ ເກົ່າເອົາພະ
ຍຸດຜູ້ບຸ້ນ່າທ່າງຂອງເຮົາ. ພະອົງດິນທາງໄດ້ຮັກດິນ
ທາງນີ້. ຮອບທີ່ດິນການນີ້ນຳເຖິງພະທັນ ຄົນທີ່ດິນຕາມ

-๔๔-

ສະນັ້ນ ພຣະຍຸທ ພຣະເທົ່ານ ພຣະສົງຕົວຈິງ ຈຶ່ງໄດ້ແກ່
ດ້ວຍຮະອາດ ສວ່າງ ລົງປີ ຫຼື່ງປູໃນວິສະຫຼິບຮ່າວາຈະ
ຕົງໄດ້ຫັນທີ່ ກີໂຄດໃຫ້ມື່ອນໃນຈິດໃຈຂອງເຮົາໄດ້. ດ້ວຍ
ຮະອາດສວ່າງລົງປົນນໍ້າເພື່ອລົດວິຍຮະຍຸທ ພຣະທັນ ພຣະ
ສົງ, ສະນັ້ນຮ່າວຈຶ່ງກວນປະດີບັດຄົນ ໃຫ້ປົນຄົນຮະອາດ
ສວ່າງ ລົງປີ ຈຶ່ງຈະຖືໄດ້ວ່າເຮົາເຫັນຕົງພຣະຮັດນະດອບ,

๖ - ເການ-ການບັນຈາກ: ມະນຸດແລະສັດຮວກຄົວຍົງ
ຢັນທີ່ໃຫ້ງກ່ອວ່າສົງຫຼັງຫຼາຍ ພາໃຫ້ເກີວກການແຫັນແກ່ຕົວ
ຫາຍທີ່ສົດ ໝື້ອໜໍາຮ້າຍຄວາມແຫັນແກ່ຕົວ ພະຍຸທະເຈົ້າ
ຈົ່ງສອນໃຫ້ຄົນຮູ້ຈັກແນ່ງສະລະ ຄືເລື່ອງການ ການບັນຈາກ
ຫຼື ການໃຫ້ການ ການໃຫ້ການຢັນບັນໄດ້ຂັ້ນແຮກຊື່ຊ່າວ
ພູ່ທີ່ສົຈະດ້ວຍໄດ້ປິກຫັດ ຈົ່ງຈະມີນີ້ສັບປັດຈັບຍື່ນໜະນະ
ປະດີບັດກຸງການຄວາມຄືປ່າງຄືດ ການທານສອນໃຫ້ຮູ້
ຈັກການແນ່ງສະລະ ບໍ່ເຫັນແກ່ຕົວເກີນຄວນ. ການບານຍົງ
ພອກກີເລີດຂອງບັນຫຼັກ ແລະມັງສົງຄາວະຜູ້ຮັບ. ການໃຫ້
ທານນີ້ປຸ່ມປ່າງຄື: ວັດຖານ ແນ້ມະຫານ ແລະອະຍື່ນ
ທານ. ວັດຖານລືການໃຫ້ສົງຂອງ ຜົ່ອໃຫ້ສົງຂອງໄປກໍ
ດ້ວຍຄໍານິ້ງວ່າຈະຢັນປີໃຫຍດັ່ງຕື່ມັກ ແລ້ວຈະເປັນການ

ໄວສໍາລັບທຸກດົນທຸກຫຼົງທຸກແຫ່ງ. ເຮົາຄວນເຂົ້າໃຈ ພຣະ
ພຸດ ພຣະທັນ ພຣະສົງໃຫລັກສະນະປ່າງນໍ້ານໍ້າ ແລ້ວຈຶ່ງ
ຈະໄດ້ປີ່ໃໝ່ຈາກພະຍະຍຸຫສາສນາປ່າງຕັນທີ ດັ່ງຈະເຂົ້າ
ຕົງພຣະອັດນະດອຍ ກໍລ້ອງເຄົານາສັນພັນກັນກັບຊີວິດ
ຂອງເວັນໃຫ້ຈົນໄດ້ ລືຖືວ່າພະຍຸຫເຈົ້າ ພັນບຸ້ ຊຸຫາງ
ພຣະທັນ ພັນຄົວຫາງ ພຣະສົງ ພັນບຸ້ຈະນໍ່າຫາກໄປສູ່
ຄວາມລັບຖຸກ. ການທີ່ມີບຸ້ຊຸຫາງໃຫ້ເລີນໄປປ່າງປອດຍັນ
ຈຶ່ງຖືວ່າການທີ່ໄວ້ເດີມາຍັນນະນັດ ພົບພຣະຍຸຫສາສນາ
ນີ້ພັນໃຊ້ກົດທີ່ສະຫຼືມບັດກວນຈະໄດ້ແລ້ວ. ເພັະສະນັ້ນ
ໝົມືດທຸກລົມຈຶ່ງຄວນມີຄວາມສົນໃຈ ໃນພຣະພູຫສາສນາໃຫ້
ຫລາຍງ່າ. ການໄດ້ປ່າງອື່ນງ່າ ເຊິ່ງໄດ້ອ້າຊີບ ອ່ານາດ
ວາສາຫາ ໄດ້ສຸບລົມບັດໝາລົ້ນ ບັງບໍ່ທີ່ກັບໄດ້ ວິທີການ
ທັນທາງໃດທີ່ຖືກວ່ອງ ໃຫ້ຕົງຮະພາບທີ່ປາວຈາກຄວາມ
ທຸກ. ການເດີນທາງຄວາມທີ່ພະຍຸຫເຈົ້າຊີ້ໄວ້ນີ້ ຫມາຍ
ຄວາມວ່າການຖືກອາຄວາມປະເມີນ ການປະເລີນບັດຂອງເພີ້ນ
ຟັບກະວາຮະເມີນຫລົມທີ່ເພີ້ງ. ພຣະຍຸເກຈົ້ານີ້ຈີດໃຈ ສະອາດ
ຮ່ວ່າງ ສົງ. ພົມຈິດໃຈຂອງເພີ້ນພັນປ່າງນັ້ນ ດົວພຣະ
ທັນກໍເຫັນມີອັນກັນ ແລະຈິດໃຈພຣະສົງກໍແມ່ນປ່າງຄູວກັນ

ແບບຂອງພຣະຍຸຫອ່ງ ກໍ່ຕ້າມາບຕົງພຣະສົງ. ລະບັບໜົການ
ກ່າວວ່າຈາກຂ່າຍຕົງພຣະອັດນະດອຍ ຈຶ່ງແນ້ນພຽງກວນບອກ
ກ່າວ ວ່າລົມພັນຊາວພຸດທີ່ນັ້ນ ບັງບໍ່ຫັນໄດ້ແນ້ນປ່າງແຫ້ຈຶ່ງ.
ການແນ້ນຊາວພຸດທີ່ແຜ້ນນີ້ ຂັ້ນປຸ່ກັບການປະດີບັດໝົມເພື່ອ
ໃຫ້ໄປຕົງຈຸກໝາຍລົມກວາມແນ້ນພຸດທະ ອັນແນ້ນພກວະທີ່ທຸກ
ດົນອາກະເຂົ້າຕົງໄດ້ ບໍ່ວ່າລົມນີ້ຈະແນ້ນໄປ. ພຣະຍຸຫ
ເຈົ້າຈຶ່ງແນ້ນລວມບໍລິສຸດ. ແນະພຣະສົງລົມບໍລິດີ່ຫາກໃຫ້ຕົງ
ກວາມບໍລິສຸດ ພຣະພົດ ພຣະທັນ ພຣະສົງ ພັນທີ່ເພີ້ງ
ຂອງຊາວພຸດໃນຮຸບນີ້ ຊາວພຸດແຫ້ນີ້ການອ້ອນວອນ ໃຫ້
ພຣະຍຸກ ພຣະທັນ ພຣະສົງມາຊ່ວຍບັດ ແຕ່ລົມດອງທ່າ
ດົນໃຫ້ພັນພັນໄດ້ການປະດີບັດຊອບຂອງດົນເອງ. ກວາມໝັ້ນ
ທຸກຂອງຊາວພຸດ ຈຶ່ງຂັ້ນປຸ່ກັບການກະທ່າຂອງດົນໄດ້ແນ້ນ
ຊາວພຸດມີແຜ່ດ້ວຍການເຊື້ອຫນັ້ນໃນລົ້ອງນີ້ ຈຶ່ງການແນ້ນຄົນດົດ
ເພີ້ງດົນເອງ ຄືດຊ່ວຍບັດເອງ ແກ້ໄຂດົນເອງ ດັດແປງການ
ງານຂອງດົນເອງໃຫ້ດີ ໃຫ້ງວານຂັ້ນ ດັ່ງເຮົາຫາກນີ້ກວາມທຸກ
ຄວາມເຕືອດຮັບນີ້ ເຮົາຈະບໍ່ທີ່ໄປແກ້ຈາກສິງພາບນອນ, ບໍ່
ໄປກໍ່ກຳພົມທີ່ຮັດຂອງອັນໄດ້ ອັນແນ້ນວິທີຂອງພວກຄາດບັນຫາ,
ແຕ່ເຮົາຈະຫຼັບຫຼຸດຄວາມຄືດເຂົ້າຫາດົນເອງ ໄດ້ການສົງບ

ນີ້ກັບຖືງຄວາມຫາລຸດພົນ ຫກຂອງພະຍະໜ່າງ ນີ້ກັບຖືງຄວາມ
ບັນຊີສູດຂອງພະອົງ ນີ້ກັບຖືງຄວາມກະຮຸນາທີ່ຈຸປະເຕການແພັນ
ທີ່ສ່ວນລັບໄຫ້ໄລກໄດ້ເດີນຫາງ ຈິດໃຈກ່າຍດີກົດວິດິປ່ອານີນກຳໄນ
ຄວາມດີຂອງພະບໍ່ອົນສາສົກ ດວກຈົງບົດເກີດຂຶ້ນແຜ່ອໃຈ
ຮຽບແລ້ວ ກີ່ຊັ້ນກ່າວ່າໃຈດີດັ່ນ ດີບັນຫາຍ່າຍຊຸວິດອັນຫຼັງ
ບາກໃຫ້ແກກຫັກ ໂດຍກວາຍຫາເຫດພົນໃຫ້ເຂົ້າໃຈວ່າ ອັນໄດ້
ແພັນອັນໄດ້ ຄວາມທຸກທີ່ຕົນໄດ້ຮັບນີ້ ມັນມາຈາກຄວາມພິດ
ພາວໃນກັ່ງໄກວາໄດ້ ພັນຫັງລົງຈຶ່ງໄດ້ເຮັດວາຍບິດພາດ
ທິງ່ຂາດນີ້ ແລະຈະແກ້ກວາມບິດພາດໄດ້ໂດຍບໍ່ໃຫ້ໄດ້ແກ້
ການຈຶ່ງຈະບິກທີ່ດົງຕົນ ການພີ່ຈາເຮັາໃຫ້ເຫັນຄວາມຈົງ
ຂອງຊຸວິດນີ້ ໝົ່ງວິທີການຂອງບຸກຄົນບັນຊຸ່ຊູ່ຫມັນໃນເລື້ອງກັນ
ຄືການກະທ່າຂອງວິເຊາງ ຕົນທີ່ມີຄວາມເຊື່ອຫມັນໃນເລື້ອງ
ກົມແລ້ວ ບ່ອນນີ້ກ່າວມີພາດໄປ ເຮັດອັນໄດ້ບັນຫາດໃຫ້
ເດີນທຸກ ດົນບັນຊຸ່ຊູ່ຫມັນໃນກົມຂອງຄົນ ບ່ອນນີ້ບໍ່ດີລົງຫາມ
ໃຊ້ກຳຊາວາ ຢ້າວິນອັນໄດ້ຫຼັງແຍນິດ ແຕ່ຈະຖືວ່າ ເວລາລືຮ້າຫ
ປຸ່ງກັບການກະທ່າ ໃນທີ່ມີການເຊື່ອວະລາຊຸ້ ກຳສັກລັບເຂົາ
ໄປທ່າຊຸ່ວິດອັນເຊົ້າວະລາຊຸ້ກ່ອງຊຸ່ວິສ່າລັບເຂົາ ເວລານີ້
ແນ້ນອການກະທ່າ ແຕ່ການກະທ່າປ່ຳເຫຼີມເວລານາທີ່ ຖຸ່ມ

១០ ខំរាងបែងចិត្តបណ្តុះសាស្ត្រ

ທ່ານກົມພະລາວສານແບ່ງແນ້ນຫາລາຍຂຶ້ນ ສະບັບຊັບຊ້ອນ.
 ເພື່ອກວາມສະດວກແລະເຂົາໃຈຈ່າຍ ໃນການປະດິບັນທັນ
 ທຳລີສະຄຫຼານີ້ ເຮົາຄວນຈະຊຸມປັບໄວ້ວ່າ ພະຍາຍະຮະສານາ
 ບ້າງແມີລົນໜີ້ມີລ່ວມບັນ ແລະແບ່ງກັນດັງຮູ້ຄົນ : ๔ - ການ
 ເຈົ້າຕົງພະຮະຄັນບະດອຍ ທຳການຖຸພະຮະຄັນບະດອຍ.
 ๕. ການໃໝ່ໜ້ານຫາລົງການບໍລິຈາກ. ວ. ການຮັກສາສົນ
 ທຳການສັງຄວນກາຍແລະວາຈາ ໄຈ. ๔. ການສະນາກີທຳລື
 ອົບອົມຈິດໄຈໂດຍກົງ & -ເລື່ອງ ປັ້ນຍາ ທຳກວາມຮູ້ແຈ້ງ
 ແກ່າກລອດ.

๑ - ການເຂົ້າແຖ່ງພະອະຕັນະດີຍື: ອະບອບປະດິ
ບັນສາສົມກຫຼັງໝົມນິດ ຮຽກວ່າການປະດີບັດທຶນ ທັລີກວຸນ
ເຕີນຫາກຂອງຊື່ວິດ. ພະຍຸທະເຈົ້າແປ່ນບຸ້ຊຸກາງ. ພະຍ
ໜີມກົດົດວິທາງ ສ່ວນພະສົງຮວມຫຼັງພວກເຮົາເຫັນມີດເກາ
ຄົນ ຄືຜູ້ຈະເຕີນຕາມຫາກທີ່ພະຍຸທະເຈົ້າແປ່ນຊຸ້ໄວ້ ດັ່ງ
ນອງເຕັ້ນພະອະຕັນະດີຍືເຖິ່ງນີ້ ເຮົາກໍຈະແຍ້ນວ່າພະຍຸ
ພະຍຸທຶນ ພະຍຸທຶນ ນັ້ນບໍ່ແມ່ນມີແດ່ປ່າງວັດ. ແຕ່ນີ້

ນີ້ກັບຖືງຄວາມຫາລຸດພົນ ຫກຂອງພະຍະເມູນຈຳ ນີ້ກັບຖືງຄວາມ
ບັນຊີສູດຂອງພະອົງ ນີ້ກັບຖືງຄວາມກະຮຸນາທີ່ຈູ່ປະເທວນແພູ
ທີ່ສ່ວນລັບໄຫ້ໄລກໄດ້ເຕີມຫາງ ຈິດໃຈກ່າຍດີກົດວິດິປ່ອານີນກິໄນ
ຄວາມດີຂອງພະບໍ່ອືນສາສົກ ດວນສຽງບົດກີດຂຶ້ນແຜ່ອໃຈ
ຮຽບແລ້ວ ກີ່ຊັ້ນກ່າວ່າໃຈດີດັ່ນ ດີບັນຫາຍ່າຍຊູ່ວິດອັນຫຼັງ
ບາກໃຫ້ແກກຫັກ ໂດຍກວາຍຫາເຫດພົນໃຫ້ເຂົ້າໃຈຈ່າວ່າ ອັນໄດ້
ແພູອັນໄດ້ ຄວາມທຸກທີ່ຕົນໄດ້ຮັບນີ້ ມັນມາຈາກຄວາມພົດ
ພາວໃນກັ່ງໄກວາໄດ້ ພັນຫັງລົງຈຶ່ງໄດ້ເຮັດວວາຍບິດພາດ
ທິງ່ຂາດນີ້ ແລະຈະແກ້ກວາມບິດພາດໄດ້ໂດຍບໍ່ໃຫ້ໄດ້ແກ້
ການຈຶ່ງຈະບິກທີ່ດົງຕົນ ການພື້ຈາວຂານໃຫ້ເຫັນຄວາມຈົງ
ຂອງຊູ່ວິດນີ້ ແມ່ນວິທີການຂອງບຸກຄົນບັດຊື່ເຊີ່ມນັ້ນໃນເລື້ອງກັນ
ຄົກການກະທ່າຂອງວິຊາເອງ ຕົນທີ່ມີຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນໃນເລື້ອງ
ກົມແລ້ວ ບ່ອນນີ້ກ່າວມີພາດໄປ ເຮັດອັນໄດ້ບັນຍັນເຫດໃຫ້
ເຕີມທຸກ ດົນບັດຊື່ອໝາຍນັ້ນໃນກົມຂອງຄົນ ບ່ອນນີ້ບໍ່ດີລົງຫາມ
ໃຊ້ກຳຊາວາ ຜ້າວິນອັນໄດ້ຫຼັງແຍນິດ ແຕ່ຈະຖືວ່າ ເວລາລືຮ້າຫ
ປຸ່ງກັບການກະທ່າ ໃນທີ່ກົດກອນເຊົ້າເວລາຫຊົ້າ ກົດສ່າກລັບເຂົາ
ໃໝ່ທ່າຊູ່ວິດອັນເຊົ້າເວລາຫຊົ້າກ່ຽວຂ້າວນັ້ນເຂົາ ເວລານີ້
ແນ້ນອການກະທ່າ ແຕ່ການກະທ່າປຸ່ງເຫຼີມເວລານາທີ່ ຖຸ້ມີ

១០ ខំរាងបែងចិត្តបណ្តុះសាស្ត្រ

ທ່ານກົມພະລາວສານແບ່ງແນ້ນຫາລາຍຂຶ້ນ ສະບັບຊັບຊ້ອນ.
 ເພື່ອກວາມສະດວກແລະເຂົາໃຈຈ່າຍ ໃນການປະດິບັນທັນ
 ທຳລີສະຄຫຼານີ້ ເຮົາຄວນຈະຊຸມປັບໄວ້ວ່າ ພະຍາຍະຮະສານາ
 ບ້າງແມີລົນໜີ້ມີລ່ວມບັນ ແລະແບ່ງກັນດັງຮູ້ຄົນ : ๔ - ການ
 ເຈົ້າຕົງພະຮະຄັນບະດອຍ ທຳການຖຸພະຮະຄັນບະດອຍ.
 ๕. ການໃໝ່ໜ້ານຫາລົງການບໍລິຈາກ. ວ. ການຮັກສາສິນ
 ທຳການສັງຄວນກາຍແລະວາຈາ ໄຈ. ๔. ການສະນາກີທຳລື
 ອົບອົມຈິດໄຈໂດຍກົງ & -ເລື່ອງ ປັ້ນຍາ ທຳກວາມຮູ້ແຈ້ງ
 ແກ່າກລອດ.

๑ - ການເຂົ້າແຖ່ງພະອະຕັນະດີຍື: ອະບອບປະດິ
ບັນສາສົມກຫຼັງໝົມນິດ ຮຽກວ່າການປະດີບັດທັນ ທັລີກວຸນ
ເຕີນຫາກຂອງຊື່ວິດ. ພະຍຸທະເຈົ້າແປ່ນບຸ້ຊຸກາງ. ພະຍ
ໜີມກົດົດວິທາງ ສ່ວນພະສົງຮວມຫຼັງພວກເຮົາເຫັນມີດເກາ
ຄົນ ຄືຜູ້ຈະເຕີນຄາມເຫາງທີ່ພະຍຸທະເຈົ້າແປ່ນຊຸ້ໄວ້ ດັ່ງ
ນອງເຫັນພະອະຕັນະດີຍືເຖິ່ງນີ້ ເຮົາກໍຈະແຍ້ນວ່າພະຍຸ
ພະຍຸທັນ ພະຍຸທີ່ ນັ້ນບໍ່ແມ່ນມີແດ່ປ່າງວັດ. ແຕ່ມີ

ຈົນເຫັນໄດ້ຊັດ
ຫາກນີ້.

၃. မှိုဓာတ်အေး ဂျွန်းစွဲတောက်မှုမှု
အေး ပြားလောက်ပေါ်ခံခြင်း၊ ပြောမည့်အေး
အေးကိုမျှမှုနှင့်အေးကိုမျှမှုနှင့်

ຖ້າທ່າກທ່ານປະລິບົດໄດ້ຢ່າງນີ້ ທ່ານວ່າຈະຫວັງຍັນ
ທຸກໄລດ່ແລ້ວ.

ໃຈກວາມ ໝ່ອງກັບປຸ່ນໄລກົນໃຫ້ແນ້ນສູກ ຍະເນີ
ພູເມສາສົງກວດອື່ນໃຫ້ລົມຊື່ສົກສູງທີ່ກ ອົດທຶນ ຮຸຈັກຂົມໃຈດົນ
ເອງ ຮຸຈັກເສົ່າສະລະ ແຂນໃນການປະກອບກິຈທຸະຍົນຟັງ
ຕົນບ້າທີ່ຂອງດົນ ຮຸຈັກຮັກສາຊັບມື້ທານາໄດ້ ຮຸຈັກນັ້ງ
ຮຸຈັກໃຊ້ ຮຸຈັກຮັດໃຫ້ເຕີກວອກອອກມືນ ຮຸຈັກລົບຄົງດີໄວ້
ຟັນມີດສະຫາຍ ທ່າງການໄດ້ນປ້ສຈາກໃຫດ ບໍ່ຟັນຫຼັ້ນ
ໃນ ແລະເວັ້ນຈາກການອະບາຍມູກທັງປົງ.

ເຫດການບົດພາດ ຂຶ້ນໃນວິທີຊຸດວິດ ເນື່ອບໍ່ເຊື່ອກັນກ່ຽວຂ້ອງ
ຊຸດໄປຫາລົມເນັ້ນລົມນົວໆວ່າ ໝັ້ນຫຼຸ້ນເລື່ອງຈ່າງງົງ ແກ່ລົມແຕ່ຈັກ
ເຊື່ອວ່າມັນຍັນເລື່ອງຂອງຄົນເອງ, “ເຮົາເອງນີ້ແຫະລະຍັນບໍ່ມີ
ພາດເຮົາເອງຈຶ່ງໄດ້ຮັບໃຫ້ຈາກການກະທ່າຂອງເຮົາ”, ດັ່ງນີ້
ປາການກວາມຖຸກແບບນີ້ອີກ ກ່ຽວຂ້ອງການກະທ່າ ພ້ອເຫດ
ຖືກແຕ່ບົນກ່າຍໝອບຖືກແຕ່ໄປດ້ວຍໃນດົວ.

ກົດຂອງກັນໃນທາງໝູແສາສນານ໌ ລາມາກວ່າມາແດ້
ໄຂບັນຫາຊື່ອີຄໄດ້ຫລາຍທີ່ສຸດ ພໍລັກ ຂ້າຮາຊຸການ ນາທະ
ນາການຕະໂລດ ໜຶ່ງນັກການເມືອງແລະກົມນະກອບດັກນິກວານ
ຜູ້ອ່ອນມັນໃນກັນທີ່ດີນທ່ານ ກີ່ໃຫ້ເກີດບົນແກ່ດົນປ່າງໄດ້ແລ້ວ
ການແກ້ມັນຫາວ່າງງົງ ກົບໜ່ອນແມ່ໄປໃນທາງທີ່ຂອບໄດ້ ໃນ
ລັວງການປັບປຸງອັນໄດ້ກ່າວງ ເຊັ່ນການປັບປຸງເສັກຖິດ ການສັງ
ຄົມ. ຖ້າທາກຍື່ນຫັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປັບປຸງ ໄດ້ທ່າການ
ປັບປຸງດົນເອງແສງກ່ອນແລວດັ່ງ ການປັບປຸງກ່ຈະສະດວກ
ແລະດີຂຶ້ນ ແພະດົນທີ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງດົນເອງ ໄຫຼືວິຫຼັບ
ແລວບ່ອນບົນຍືກວານແຫັນແກ່ດົວ ແລະສາມາດບົງຄົນໄດ້
ໄດ້ຊັດຕາມທີ່ມີແຜ່ງຈິງ, ຕີ່ເປົ້າແຍັນກວານບົກບາງຂອງດົນ
ໄດ້ ສະນັ້ນບົນຫັນທີ່ນໍາຄົມອໍ້ນ ຖ້າເຊື່ອຫລວກກັນ ເຊື້ອງບັນ

ທ້າງໜັງທ້າງດ້າງງະມາງຕົນ ຖ້າ ຂອງບ້ານເມືອງກົງຮຽບຮອບ
ຂຶ້ນພັນແຜ່. ລວມຜັນແກ່ລ່ວພິລິກນີ້ແຫຍລະ ພັນແຫດໃຫ້ບໍ່
ມີຄວາມສັງລຸ ໃນບ້ານເມືອງ.

ວິທີການນີ້ ໂມປະປຸງແຕ່ໄຂຊີວິດຂອງທ່ານເບິງເຖິດ. ແຕ່ອ
ໃນກໍລ້ວວ່າຍຸ້ນ ເພື່ອໄລ້ມັກຂອງວາງ ອ່າວະກອດໄຟວ່າຍຸ້ນຄົນນີ້

ນີ້ຄວາມສະບັບກຳດີໃນທາງທີ່ຊອບ ແລະມີຄວາມຕັ້ງໃຈຊອບ.
ບໍ່ດີ ອິທີຮະບັບຕັບເຖິງ ໃນທາງພູ້ສະຫະລາດມີນີ້ອີງ ຂີ່
ອັນການປະດີບັດຕົນໃຫ້ພື້ນຖານນີ້ ບັ້ງທີ່ກ່າວດ້ວຍຮຽນ
ຮູ້ຢູ່ສົມຍິວ່າ ທຸກປຸ້ມືດີນ. ການດັບທຸກກີ່ແປ້ນຫັນທີ່ຂອງດົນ
ຈັດອ້າງເຮັດ ແລະດົນຈັກດ້ວຍດ້ານຕາມວິທີທາງ ອັນ
ອາວະຈະທັກນີ້ໃຫ້ພື້ນຖານສົມຍິວ່າ ຢ່າໄດ້ນີ້ກວານກິດເກີ່ຈະນໍາ
ສົງລັກສິດໄດ້ງໆ ພາຍນອກ ນາຊ່ອຍແກ້ທຸກແນ້ນອັນຂາດ ຈຶ່ງ
ຫາຜົດຈາກຕົນອັນຍືໄປ. ບິດພາກອັນໄດ້ຂຶ້ນນາກນີ້ກ່ວ່າວິນ
ໄດ້ທັກເມີດ ແລ້ວທາງກາງແຕ່ໄຂແຮງຕຸດີ ຄວາມທຸກກຳຈັກ
ພົບຫາງໄປຈາກດົວຫ່າຍເກີ້ວ່າງງຽງ. ດວນເມີນພາກຂອງລົນ
ເຮົາທົ່ວໂງໄປມີຢູ່ປະການນີ້ ລືກການບໍ່ຍ່ອນວ່າດົນກະທຳເມີດ
ນີ້ອັນໄດ້ບົກບາງຂຶ້ນໃນໄກ ກົນກະຈະເປີ່ງບໍ່ດ້ອຍໝັ້ນ ເພາະ
ປົກລົງເຮົາບໍ່ຜົນຄວາມເມີດຂອງດົວເອງ ໄດ້ຈຶ່ງໄດ້ພົບ
ຄວາມທຸກຂຶ້ນເຖິງທີ່ງ . ໃນລໍາອອນທາງພູ້ສະຫະລາດຈຶ່ງ
ສອນໃຫ້ພື້ນຈາກເຮົາວົນເອງຢູ່ສົມຍິວ່າ ໃຫ້ຕົວອົນເອງຢູ່ສົມຍິ
ແລະມັນຢູ່ແກ້ໄຂຢູ່ລາວດອດແລກ. ດັ້ງທ້ານບັ້ໄດ້ນີ້ປົກລົງພົບ
ຮະບັບປຸ້ງແກ້ໄຂຢູ່ລາວດອດແລກ. ດັ້ງທ້ານບັ້ໄດ້ນີ້ປົກລົງພົບ
ຮະບັບປຸ້ງແກ້ໄຂຢູ່ລາວດອດແລກ. ສິ່ງນີ້ຂອງຂາ
ຈະກັວຫຼັບໄປເສີມສະບັບໄດ້ແລກ. ຂໍໃຫ້ທ່ານລອງນໍາ

ที่สุดในภาคปะลีบตู่ງານ เร็ดໃຫຍ່ຄົນກ້ວມໜ້າໄປດາມແລວ
ທາງຂອງຈິນໄດ້ປ່າງໝັ້ນຄົງ ທາລັກເລື້ອງກັນຊີ່ງສອບວ່າ
"ທ່ວ່ານີ້ມີຄຸນໃດ ໄດ້ບິນ ຊົ່ນຫັ້ນ" "ທ່ານີ້ບໍ່ອ່ມໄດ້ເປັນຄື
ທ່າຊີ່ວິບໍ່ອ່ມໄດ້ບິນຊີ່ວິບ" ພັນທາລັກທີ່ມີຄວາມຈິງທີ່ສູວແລະ
ຊ່ອຍຄົນທີ່ເຮືອຖືກທາງໃຫຍ່ກ້ວມໜ້າໄປໄດ້ທລາບ

ເພັນງານຂອງກັນ ຫຼິ້ນກົບກະທ່າແລ້ວຍໝສົງເປີ
ດາມກໍາລັງຂອງກັນທີ່ກໍາໄວ້. ເຮັດວຽກຫີ່ນັບພື້ນມາກ
ບົບກໍນາກ ເຮັດແດບໆເຮັດແດ ຕົກກໍຂຶ້ນງາງ ລົງງາງ ຖ້າເຮົາສ່າມ່າ
ນີ້ ເຮັດຖືກກາລະເນະ ເຮັດຫລາຍດີນ ພົບກໍຕົກຫລາບ.
ຖ້າເຮັດກັນຫຼັງປະເທດ ພົບກໍ່ໃຫ້ຢູ່ແຈວນ. ໃນສຸມບັນຫຼຸງ
ຊາວໄລກກໍາລັງສະລົມຍາວດ ສ່ວນບັນເຮັດສົງຄານດີ່ໃປໃນ
ວັນນີ້ຂ້າງໜ້າ. ອາວຸດນີ້ແຍະລະ ຈະດົກຟັນພັບແກ່ບູ້ສະລົມ
ໄວ້. ໂຄງຈະແກ່ລກລະອຽດດ້ວຍໃຜຮະເບີດ. ປະເທດໄດ້ຊາວ
ໄດ້ສ້າງກັນປາງໄດ້ໄວ້ ບາບກໍຈະດາມສນອງກວາມ
ຈິງແລ້ວ. ພວກຊາວຕະເວັນດີກ ໄດ້ກໍກັນທ່ານີ້ໃຫ້ກັບ
ໂລກຫລາຍເພາະບໍ່ຜູ້ຫລັກນີ້ ບາບດາມສນອງຫລາບພ້ອ
ແລ້ວ. ຊາວດະເວັນດອກກໍດີກັນ ໃບດົນທາງນີ້ປ່າເຂົາຍ້ອນ
ພົນອັນດະຮາບ ໃບດົນທາງຖືກຫອມປອດຍັນສົດ.

ການກະທ່າບິດຂອງມະນຸດ ອາກະກີ່ໃຫ້ປິບແລ້ວເວົ້າຂອງແຍງ ໂຮງວະບາດຕັນພົອງກີ່ໄດ້ ປ່າໃຫ້ຖືກທ່າຮ້າບດ້ວຍບໍານີຂອງພວກມະນຸດ ຈົນພິບບໍດີກ ບັກວິທະາສາຫຼິດລອງຮະເພີດປະຮະນຸດຂອງ ເຮັດໃຫ້ກົບພ້າອາກາດປ່ົງແປງໄກອອະຫິວາອະບາດໄປທົ່ວແທ່ງ ໂພາະຄົນກົມໜ້າເປື້ອນປ່ອນໃຫ້ແມງວົນຕອນ. ພົມອົງກີດໂຮກແລ້ວກ່ຽມມາກທ່າໃຫ້ຮະບາກດໍໄປອີກ ລົ້ວຢັນການທ່າຂອງມະນຸດທັງນັ້ນ ບໍ່ໄດ້ຢັນດັວຍເຫຼົ່າກ ແກວະກາອັນໄດ້ເລີບ. ການປັບປຸງຫຼຸດປ່າງຈົ່ງປ່ຽກປັບປຸງຄົນໃຫ້ຊູ້ອື່ນທາງທີ່ກົມໜ້າຊອບ ຄວາມຊູ້ອື່ນທີ່ກົມໜ້າວ່າ ການກະທ່າກີ່ໃຫ້ເກີດບົນຍັນ. ຖ້າອະວັງການກະທ່າກີ່ປັນອັນກີ່ໄດ້ວ່າອະວັງຢັນປ່ົງແລ້ວ ປາກໄດ້ປາກເປັນປ່າງໃດກີ່ຈົງທ່າເຫັນສ້າງນັ້ນເຖິງ. ໃບບໍ່ຮັດຄົນໄດ້ຄົນນັ້ນກໍ່ອ່ອນນີ້ໄດ້ອັນນັ້ນ ພະຍະຜູ້ນີ້ພະຍາກ. ເດີບຕົກເຕືອນອະນາຄຸມບົນຫີ່ກະແຜດຖືວ່າ “ຖຸກ່ອນກະໂຫຍາບົດ ຖຸ້ຫາກວ່າຫຼຸກສິ່ງແຍົງສ່າວເຮັດດ້ວຍການອ້ອນວອນແລ້ວ ໂລກນີ້ຈັກນີ້ມີຄົນຈົນເລີບ ແດ່ຄວາມຈິງການອ້ອນວອນ ການກະທ່າພິທິການຕ່າງໆ ກໍ່ບໍ່ໃຫ້ເກີດບົນອັນໄດ້ແກ່ໄປ ໂລກຈິງມີຄົນຈົນປຸ່ສແມີ”. ດ້ວຍອົງພະເວົ້າດອນນີ້ແຕ່ງໃຫ້ແຕ່ງວ່າ ການກະທ່າທີ່ນັ້ນ ຈະກີ່ໃຫ້ເກີດສິ່ງ

ນັ້ນໂອງ. ຜົ້ອພຣະອົງຊີງປະກາດຫັນດັ່ງແຕກ ກ່ຽມກາດຜົງກວານຈົງ & ປະການຄື: ທຸກ ແລດໃຫ້ເກີດຫຼຸດ ຄວາມດັບຫຼຸດໄດ້ ແລວທາງທີ່ຈະໃຫ້ເຖິງກວານດັບຫຼຸດ ອັນຢັນດ້ວຍຈົງ ຫີ້ຄົນພິບດ້ວຍປອດຊາບວານຂອງພຣະອົງ ຄວາມທຸກໝາຍກາຍເຖິງອັນໄດ້? ທ່າມາຍເຖິງກວານບໍລະບາຍທາງການແລະໃຈ ເປັນພວະອັນທຶນທາງໄດ້ໜາກ ທຸກ໌ນີ້ເກີດຈາກອັນໄດ້? ເຕີຈາກຫຼາດລີ ການດໍາເນີນຊີ່ວິດນີ້ຈາກທາງເທິ່ງແວງສຸກຈັກເຕັງເລີນ ເຊັ່ນກວານຍາກນີ້ຢາກປັນແລ້ວຮັດບົດອອກນອກທາງແຍ້ວ່າໃຫ້ສົມປາກ. ເຊັ່ນຢາມນີ້ຕົ້ນແຕ່ບໍ່ຮັດວິກ ບໍ່ເຕັບຫອມຮອມຮີບ ໃປລັກຂອງເຂົາມາຮັດທີ່ນີ້ເກີດຫຼຸດ. ປາກນີ້ຊີ່ສົງແຕ່ຮັດກວານຊີ່ວິຈິຫນັ້ງສີ່ພົມລົງຂ່າວລີລັບໄປເຫັນນີ້ດ ດົນເອງກຳດ້ວຍທຸກ່ວ່າຫຼຸດຫຼຸດນີ້ບໍ່ແຍ້ນອັນທີ່ນັ້ນອັນ. ເນື່ແຍ້ນດົວປ່າງຂອງເຫັດໃຫ້ເກີດຫຼຸດ. ເຖິງດັບໄປ ດ້ວຍການດັ່ນຫາກເຖິງສາຍແຫດຂອງມັນໃຫ້ພິບແລ້ວດັວຍຫຼາດຖືນັ້ນແລ້ງ. ວິທີການດັ່ນຫາໄດ້ຫຼັມນີ້ນັ້ນ ດ້ວຍດັ່ງລົມໄວ້ໃນທາງທີ່ຖືກດັ່ງນີ້ຄື: ມີຄວາມຫຼັນຊອບ ມີຄວາມກິດໃນທາງທີ່ຊອບ ມີຄວາມລັງງົງຊີບໃນທາງທີ່ຊອບ ມີຄວາມພຽງໃນທາງທີ່ຊອບ

-ກຊ-

ຄວາມຫຼຸກກໍຍັບນັງແກ້ໃຫຍງໄປດີ.

ຊາວໄລກທົ່ວໄປໃນສົນຍື້ນ ມີຄວາມສົນໃຈໃນທາງຫົວໜ້າ
ວັດຖຸນາກົດໃປ. ການປະດິດສ້າງວັດຖຸຕ່າງໆ ບໍ່ ກົດ
ຄວາມນິ່ງໝາຍ ເພື່ອແກ້ຄວາມຫຼຸກແນຍຮ່ວມໃຫ້. ແຕ່ກໍ່ຫຼັ
ບໍ່ໄດ້ຈົງ ເພາະເຄື່ອງຂອງວັດຖຸ ແກ້ໄດ້ແຕ່ຍາມນອກທີ່ບໍ່,
ເພື່ອແຜ້ຂອງຄວາມຫຼຸກບໍ່ຈີດໃຈ ຖ້າບໍ່ແກ້ປູ້ໃຈ ກົດບໍ່
ໄດ້ຖືກແກ້. ດົວປ່າງຊຸ່ນຄົນເກີດຄວາມຫຼຸກແລ້ວ ໄປແກ້ຈົກ
ດັບການນິ່ງຊື່ ໄປເຕັ້ນລ່າ ໃປຊູ້າຫະແນ ໄປດື່ມແຫລ້ວ
ເພື່ອແກ້ກຸ່ມ. ອາດຈະແກ້ໄດ້ໃນຂະບະທີ່ກ່າວລັງເພີດແພີນປຸ່ກັນ
ສຶກນັ້ນ. ອັນຍັນວິທີການປ່າງແປງທາງຮາອົນຍົງຍົງລັກນ້ອງ
ທີ່ບໍ່ ກົນກັນມາຈາກຄວາມສົນກົບຫົວໜ້າ ກ່າມກ່ຽວຂ້ອງ
ຄວາມຫຼຸກແບບຕິນ ລາງເທື່ອອາວະເຫນັກກວ່າເດີມຊັ້ນອີກ
ການກະທ່າຊຸ່ນນີ້ ຈຶ່ງບໍ່ແມ່ນທາງທີ່ແກ້ປ່າງແກ້ຈົງ ເພາະ
ນຸ້ງການຂອງຄວາມຫຼຸກບັງນີ້ປ່າງແພີນນຸ້ນ ລັງຈິກໄດ້ແກ້
ໄຂລົບ.

ເວລານີ້ຄວາມຫຼຸກເກີດຂຶ້ນ ຄວາມຈະແກ້ປ່າງໄດ້ຈົງ
ຈະດີ? ໃນພອະພູ້ສາສນາໄດ້ສອນເລື່ອງນີ້ໄວ້ຫລາຍ ຫີ້
ກ່າວໄດ້ວ່າ ພູ້ສາສນາທັງແຕ່ງດີ ອຸບາຍຮະງົບຄວາມຫຼຸກ

-ກອ-

ທີ່ເຮົາທົ່ວໆ ພົງເຕັ້ນຫົວທັງບໍ່ຢ່າງເຮັດຄານທີ່ກົນທາງ
ດ້ວຍແລະການກະທ່າ ບັນດັງດີກວັງດານທັນ ຄວາມ
ຫວັງຂອງຈົງຈະສ່ວຍດີ.

ໃຈຄວາມ: ພອະພູ້ສາສນາສອນໄຫ້ຕຸ້ນອົບນອງ
ກົນຫລົງການກະທ່າຂອງດົນ “ທຳດີໄດ້ດີ ທຳຊີວໄດ້ຊີວ” ຊາວ
ພູ້ແກ້ບໍ່ມີການອ້ອນວອນໃຫ້ໃປມາຊ່ອບ ແກ່ດີນຕ້ອງ
ເຮັດຄວນໃຫ້ພັ້ນພັບ ໂດຍການປະລິບັດຊອບຂອງດົນໂອງ ພູ້ແກ້
ສາສນາບໍ່ໄດ້ຖືພອນລືຂີດ ແກ້ຕື່ກັນລືຂີດ.

ល យេវិហានការណាសក យនេយហនាសបា
នូនហ៊ុប្បីនិត្យកើច្ចបាន

ໃບຈ່າພວກສານນັ້ນຊື່ທີ່ມະຕາ ມີລາງຄົນບໍ່ເຂົ້າໃຈ
ທລກພູທລາສານຈິງມີກະຈະເຂົ້າໃຈບິດວ່າ ພູທສາຫະລອນ
ໃຫ້ອ່ອນແຜ ກົງລັກ້າ ຂອບງໍ່ມີຢູ່ແຂວງ ເຮັດໃຫ້ຄົນບໍ່ກ້າວ
ໜັກ້າ. ດວຍເນື້ອໃຈປ່າງໆບິດພາກທລາບ ການສອບຫົມນະ
ຂອງພະຍຸກເຈົ້າໜັ້ນໆ ເພີ້ງເຮັດຊື່ຄູງວັບໜ້າຮັກສາໄກ
ໄດ້ໃຫ້ປ່າແມ່ນກະແນ່ດົນປ່ອບສົມງົງ. ສ່ວນບົນຫຼືເພື່ອໄລກ
ເພີ້ງກ່ຽວກົງໃຫ້ ໃປິບພາວເລີບ ແພະເຂົາເຫັນໄລກນັ້ນບໍ່
ມີອັນໄດ້ຫັນກ່າຢູ່ທັນແນ່ນ. ແຕ່ຄົນທີ່ໄປເຊັ່ນ ພວກຊາວບ້ານ
ຊາວເມືອງຊົ່ງບັງຍິ່ງໃຈຢູ່ໃນໂລກ ກ່ຽວຂ້ອງວ່າດວກຈະປູ່ໃນ
ໄລກນັ້ນປ່າງໄດ້. ດ້ວຍສອນກ່ຽວກົບຊີວິດຜູ້ອງເຮັດອີນໄດ້ສະ
ເພາະມີນາກມາບຫລາຍດອນ, ຕຸ້ນບໍ່ວ່າບັ້ອງເຮັດອີນດວນມີ
ທີ່ນັ້ນ ແລະ ປະກາດ;

๙. สัตวะ = มีความดูดซึมจึง
๑๐. ขันติ = มีความอ่อนไหว
๑๑. แหงมุข = มีความรักจักขันมใจเดินทาง

ພະຍານເຈົ້າດັວກວ່າ ທຸກໆຢັ້ງຢັ້ງໃຫ້ຢ່ອງສັດໄລກ
ຂຶ້ນຢັ້ງຄວາມຈິງ ເພາະຄົນແຮະສັດໜ່າຍມີຄວາມຢ້ານດ
ຄວາມທັກດັວກນັ້ນທັງນັ້ນ ບໍ່ມີ ໄປຕ້ອງການດ້າວາມທຸກເລື້ອ
ແດ່ທັງນີ້ບໍ່ດ້ວຍການຄວາມທຸກ ດ້ວາມທຸກກໍໄດ້ຂັ້ນໄດ້ສົຍ
ຂຶ້ນຢັ້ງເພາະອັນໄດ້ ໂດຍຫາງໜັກດ້ອນບໍດັວກວ່າ, ເພາະຜູ້
ນັ້ນບໍ່ເຫັນ ໃຈຕົງຄວາມຢັ້ງ ປະອງຊີວິດ, ເຂົາດ່າມີນ
ຊີວິດບົດພາດ ຈຶ່ງໄດ້ຮັບຜົນຢັ້ງຄວາມທຸກຢ່າງນັ້ນ ມີຫາງທີ່
ຈະປ້ອງກັນໄດ້ຫົວບໍ່? ຂ່ອຍກ່ວ່າມີຫາງຮັດໄດ້ ໂດຍກວາ
ສຶກສາຢູ່ທະສາບາໄຫ້ເຫັນໃຈແລະບ່ານາປະດິບັດ ໄຊໃຫຊີວິດ
ປະຈ່າວັນ ພະຍານອ່ອງຊ່ວຍເຮົາໃຫ້ເພີ້ນຈາກທຸກໄດ້ຫົວ?
ໂດຍລວ່າຍັງພະຍຸດເຈົ້າ ຫຼັນພະຍູ່ທະສາບາຊ່ອບໍບໍ່ໄດ້
ຕົນອືອນປາແຕ່ໄໂກກວານລວ່າຍັງ ຂອງປາຈະຊ່ວຍຄົນປ່ວນໃຫ້
ຫາບໂຮກບໍ່ໄດ້ ຄົນປ່ວຍຕ້ອງກິນປາດາມຂບານທີ່ແພດສັງ
ຄວາມເຈັບປ່ວຍກ່າວາລ, ດ້ວາມທຸກຢັ້ງໃລກຫາງໃຈ ທີ່ແນີກ
ແຜ່ຜູ້ໄດ້ກະທ່າກວານບົດໝາວໃນການດ່າລົງຊີວິດ, ພູ່ທຸກໆ
ຢັ້ງຢາສ່ວນຮັບແຕ່ໄອກ ຖ້າກົນປ່ວຍບໍ່ກິນ ໂຮກກ່າວາລບໍ່ໄດ້
ຫັ້ນທີ່ຂອງເຮົານີ້ ຮູ່ເກີນວ່າປ່ວຍຫາງໃຈກໍດ້ວຍຫາປາລິຫມູນະ
ນາວັນປະເກມເຫັນໄປ ໂດຍກວານປະດິບັດຂອບດາມເກັນມະ

-ກມ-

ແລະນາຍຈັງຕໍ່ນີ້ນະກອນ ຊົງສອນໃຫ້ທຸກຄົນອາສາອາໄສ ຊົງກັນແລະກັນ ບໍ່ເຂົາດັ່ງເປັນກັນ ແມ່ນໃຫ້ຄວາມຮັກ ຄວາມສາມາດັ່ງ ດວາມຮູ້ສຶກດັ່ງນັ້ນຍາດນິດໃນສັງຄົມ. ຄືນ ໄຊທີ່ບຸ່ກັບບານມີຄວາມຮັກນຳໆຍາຍຫລາຍ, ບາຍກນີ້ຄວາມຮັກ ສົງຄວາມຄົນໃຊ້ ລົງຄຸ້ມປັນປ່າງດີສົມ ດວາມຮູ້ສຶກຂອງເຂົາ ຫຼັງສອງ ແມ່ນອນບາດີກັນຫລາຍກວ່າລູກຈັງ. ແຕ່ສົມໜີ້ ຄືນເຮົາເລີ່ມຫັນແກ່ເຖິງ ໂມດີຈິດຈຶ່ງໄດ້ຫາາຍໃປ ນັ້ນປັນ ສົງທີ່ຫານັ້ນເສັງຄາຍບໍ່ຫັນອ້ອນ. ຕັ້ງຫາກາກຸນຫັ້ນຫຼັງຫລາຍ ຫາຍຈາກໃຈຄົນພື້ນໄດ້ ສະພາບຂອງສັດປ່າກໍຈະຄອບງ່າ ຄືນພື້ນນີ້. ຄົນມີເງິນມີຄ່າ ມີຄວາມສຶກສົມໃປຫລືບໍ່? ດອບວ່າບໍ່ມີສົມໃປໂດຍກ ລາງຄົນມີເຖິງຄໍາຫລາຍ ມີບໍ່ໃ ວານກອຍອ່ານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ນາກຫລາຍ ແຕ່ກ່ຽວມື ຄວາມວິດີກັງຈົວ ພັນຍົມຄວາມຮັນອົກຮັນໃຈຢູ່. ເຖິງຫອງ ເຂົາຂອງລາງເພື່ອກ່ຽວຂ້ອຍບໍ່ໄດ້ ແພາະໃນທາງພູ້ຫສະບາດີ ວ່າສົງເຫັນຫລາຍເຕີດຈາກຜັດ ດັກນີ້ເຫັນເຖິງກ່າຈະບາກໂດ ຂັບປໍໄດ້ ແພານີ້ນຳມາຈາກໄສ? ແພດເຕີດມາຈາກຄວາມກະທ່າ ຂອງຄົນ ສະນັ້ນກ້ອງແກ້ທີ່ກວາງກະທ່າອັນເບີດພວານທັງຫລາຍ ຂອງຄົນທີ່ນີ້ ບໍ່ໃຊ້ເອົາເຖິງ.

-ກມ-

ດ. ຈາກະ = ຮູ້ຈັກເສັງສະລະສົງບໍ່ດີອອກຈາກໄຈ ດ້ວຍຈະລັ້ງບັນຫາຖານວ່າ ຊາວໄລກດ້ອງການອັນໄດ ກໍດອບວ່າດ້ອງການກວາມສຸກ. ຄວາມສຸກທີ່ຊາວໄລການນີ້ ໄດ້ກໍດ້ອງນີ້ເຕື່ອງອ່ານວບຄວາມສຸກ. ສິງບັນກົດຊັບບັນຫຍາ ພະຍຸທອງຄົດຄົວ່າ ຄົນມີຊັບບໍ່ອໝນີ້ຄວາມສຸກ & ປະການ ດີ;

៥. ພັນສຸກ ແພາະມີຊັບ

៦. ພັນສຸກ ແພາະໃຊ້ຊັບ

៧. ພັນສຸກ ແພາະໄດ້ກໍາທຳການງານທີ່ນີ້ໃຫຍວ

៨. ພັນສຸກ ແພາະວ່າບໍ່ໄດ້ຜັນຫົ້ນແພັນສົນໃປ ຊຸບມີປູ່ທີ່ໄດ້ ອຸບມີປູ່ໃໝ່ ໃປັນຫາໄວ ຫາໄດ້ບໍ່ ການ. ຫົວແລວ້ນແລວ້ນດີນ ມີສົນເຖິງສະຖານ ບຸ້ໄລຂໍ້ຄັນບໍ່ ພາວພົບເລີຍ. ຫລັກມີຊັບພະຍຸທອງສອນໃຫ້ເຮັດດັ່ງ ໃປ້ນ:

៩. ອັນປິການປະກອບກິດການ ອັນຜັນຫານັ້ນ ຂອງດົນ.

៩. ຮູ້ຈັກຮັກສາຊັບທີ່ລົບຫາມາໄດ້ແລ້ວ ໄດ້ຫຼັງຈັກ ນັ້ນຮັກໃຊ້ ແລະຮັກເຮັດໃຫ້ເຕີດຄອມອອກ

ຕົນດີໄປ

ວ. ຄົບຄົນດີໄວ້ຢັນມິດຮະຫາຍ

ໆ. ທ່ານການງານທີ່ປະຈາກໃຫດ

ນີ້ລວມປະເພື່ອລາງປະການ, ດອບທ່ານຄວາມ
ກ້າວໜ້າຂອງລົມ. ພອະພູທອງຈົ່ງບອກໄວ້ວ່າ ຢ່າເດີນໄປ
ຫາງຊຸ່ງຮຽກວ່າເຂະຫານມຸກ ປາກທາງຂອງຄວາມຫຼີ້ມີຈົນລົ:

່. ແນ້ນັກດົ່ນສູຮາປາຍົາ

້. ແນ້ນັກທີ່ງ່ໄນສາການອັນນີ້ວຸນທີ່ງ່ວ

໊. ແນ້ນັກແລງໝັ້ນການພັນ

໋. ແນ້ນັບກຽງດັກນີ້ໃນການງານ

ຄົນເຮົາປູໂໃນໄລກນີ້ ດ້ວຍນີ້ການຄົບຫາຮະນາຄົນກັນ
ແດ່ ເພາະວ່າຄົນຍັນສັດສັກລົມ. ການຄົບເພື່ອນດ້ວຍເລືອກ
ເພາະຖ້າໄດ້ເພື່ອນຊີ່ວິດວິກຕໍ່ເຕືອດຮ້ອນ ຖ້າໄດ້ເພື່ອນດີດັນກໍ
ຈະເອີ້ນ. ການຄົບກັນຄົນຊົ່ວ ແນ້ນທາງເຕື່ອນປະການນີ້
ແມ່ນອອນກັນ. ພຣະພູທອງຈົ່ງຕົດຮ້ອນວ່າ ຖ້າເວົ້າທີ່ງແພັດພາຍ
ນອກອັນຈະທ່າໃຫ້ດີໃຫ້ແສັງກັນແລ້ວ ບໍ່ມີອັນໄດ້ທີ່ໄປກວ່າ
ການສມາດົມ ພຣະພູທອງຈົ່ງຮອນໃຫ້ຮູ້ຈັກຕືອນກົນທີ່ຈະ
ຟັນເພື່ອນ. ສຸພາສິດກ່າວໄວ້ວ່າ “ຄົບຄົນດ້ວຍເຫັນວ້າ ຊຶ້ງ

ບັດດ້ວຍເຫັງໝູ້”. ຜົ່ອເຮົາໄດ້ເພື່ອນດີແລ້ວ ກ່ດ້ວຍຮູ້ຈັກ
ຮັກສານ້າໃຈຂອງເພື່ອນ. ຄົນເຮົາຖ້າບໍ່ແບ່ງເອົາກົກໍສະບາຍ
ໃຈ ຖ້າບໍ່ແບ່ງໃຫ້ເຂົາຊັ້ງ ກ່ເດືອດຮ້ອນ. ອຸ່ນຍັ້ງທີ່ຈະປື້ນ
ເອົາຮັກ ພຣະອົງສະແດງໄວ້ & ປະການດີ;

່. ຮັ້ງກັບແບ່ງປັນໃນເວລານີ້ຄວນແບ່ງ

້. ເວົ້າຈາກນີ້ດ້ວຍຖ້າມກໍາອ່ອນຫວານ

໊. ປະເພີດດົນໃຫ້ແບ່ນປະໄລດັດເພື່ອນສົມ

໋. ທ່ານດົນສົມບໍ່ຖື້ນຫຼັບນະແຍກພາກແຍກຫຼົງໆ

ໄປປະເພີດດົນຢ່າງນີ້ ກົມສົມໃນດົວ ໃປຕີໄດ້ກົມນີ້ຄົນ
ຮັກຄົນຊົ່ວ ເທົ່ານະບ່ອນຊຸ່ອບຄົນໄດ້ຢ່າງນີ້ ນີ້ແລ້ນຂໍປະດີບັດ
ສ່າລັບຄວາມກ້າວໜ້າຂອງຄົນ ຂອງຄອບຄົວ ຖ້າຫານໄປ
ປະດີບັດຊຸ່ອບຄວາມຫາລັກນີ້ ເຂົາບ່ອນໄດ້ຮັບພິນຂອງກົນທີ່ວ່າ
ທ່ານໄດ້ດີ ທ່ານຊຸ່ວໄດ້ຊຸ່ວສົມ.

່ອກຈາກນີ້ ບ້າງນີ້ແພວທີ່ຊຸ່ງສອນໄວ້ ໃຫ້ປະຕິບັດອີກ
ທລາຍປ່າງ ດາວກຖານະ ດາມໜ້າທີ່ຂອງແດ່ລະບຸຄົນ
ເຊັ່ນຍື່ນມີຫັນທີ່ກໍລູກປ່າງໄດ້. ລູກຄວນມີຫັນທີ່ຍື່ນຍື່ນ
ຢ່າງໄດ້. ຄວດສືບແລະສືບດັ່ງນີ້ ກົມມະກອບດັ່ງນີ້ຈັງ